

Comentariu la "Iona" de Marin Sorescu

"Iona" este o tragedie in patru tablouri. Alaturi de "Paracliserul" si "Matca", "Iona", face parte din trilogia "Setea muntelui de sare".

Aceasta "trilogie a nedumeririlor" a izvorat din dorinta omului de cunoastere si autocunoastere, din setea de absolut, din cautarea unei iesiri din abundul vietii zilnice. Aceasta viata capata la M. Sorescu expresia unui labirint pustiu si dezolant.

Cele trei piese, adevarate poeme dramatice, infuzate de mister existential, apartin teatrului metaforic prin prezenta unor simboluri, a paradoxului, a absurdului si a parabolei tragice.

"Iona" este un poem dramatic dominat de neliniste metafizica, un discurs dramatic derutant, in care un personaj isi striga prin monolog, de fapt isi afirma, tragismul individualitatii singuratice.

Punctul de plecare al acestei drame il constituie povestea aventuroasa a profetului Iona care a petrecut trei zile si trei nopti in corpul unei balene. Subiectul fabulei biblice il regasim vag in continutul acestei piese. Pescarul biblic, inchis pentru necredinta in burta pestelui este eliberat dupa pocainta. Pescarul lui Marin Sorescu este la inceput in gura pestelui, fara posibilitatea eliberarii si fara a fi savarsit un pacat.

Intrebat despre aceasta piesa si cerandu-i-se sa explice mesajul, Sorescu spune : "Stiu numai ca am vrut sa scriu ceva despre un om singur, nemaipomenit de singur".

Cunoscator al filosofiei moderne si indeosebi al filosofie marilor apologeti ai singuratatii-Nietzsche, Albert Camus, Sartre Heidegger-Marin Sorescu nu putea sa ocoleasca o anumita stare de spirit contemporana, anume, omul brutalizat de existenta si revolta acestuia fata de un determinism ucigator al circumstantelor.

Tematica piesei este reprezentata de conditia umana. Pornind de la metafora lui Nietzsche, "Solitudinea m-a inghitit ca o balena", "Iona" e expresia strigatului tragic al individului insingurat care face eforturi pentru regasirea identitatii.

Monologul e si o demonstratie a unei problematici de natura existentiala privind raportul dintre individ si societate, libertate si necesitate, sens si nonsens.